

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj
Sibiu

Hirlap

Megjelenik mindenzap és vasárnapokat és ünnepeket
követő napok kivételével
Dr. VUCHEŢICH ENDRÉ
vezetőségével

Ziarul Comunităţii Maghiare din România
A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Timis-Torontali törvényszék bejegyzési száma 82
(Dos. No. 934/1933)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

A betű

egy hatalom. Ma sokkal kevésbé van frázis ez, mint volt
ármikor. A betű katona, amely az emberiséget megtré-
nyező téveszmék ellen harcol. A betű apostol, mely a
risztusi igeket hirdeti, a betű tanító és szepre, jóra, ne-
pesre, erkölcsre, felebaráti szeretetre, testvéri összetar-
ásra és sok hasznos dologra oktat. A betű eszményi sar-
antyú, amely munkára, kitartásra, béketűrésre, hitre,
szalomra és reménységre serkent. A betű fiálya, amely
segmútja mindenkinek a boldogulás, fejlődés, a lelki
erősödés, a gyűlöletmentes egyenlőség és a világ
jobb jövője felé vezető utat.

Azért minden népek és nemzetek fenséges feladatuk-
lál áthatott vezetőinek egyik legfontosabb kötelessége,
ogy a jó és helyes célok szolgálatába állított betűt minél
agyobb rajokban indítsák irányításukra bizott ember-
estvéreik felé. E szent kötelem alól a romániai magyar-
ág vezetői sem vonhatják ki magukat és tántoríthatat-
an meggyőződésünk, hogy ilyesmire soha egyetlen pillá-
atban sem gondoltak.

1941 ősze óta Délerdély és a Bánság magyarságának
apilapján kívül alig van szellemi tápláléka. Néhány nap-
áron kívül számbavehető komolyabb magyar könyv nem
gen látott napvilágot. Pedig a romániai magyarság áhítja
könyvet. Ezt a könyvhétséget misem jellemzi jobban an-
ál, hogy — miután a határokon kívülről semmiféle ma-
yar könyv nem érkezik — a könyvkereskedésekben a
aktáron volt magyar könyv már régen mind elfogyott. Ti-
nisoara (Temesvárt) illetné a juss, hogy Romániában a
magyar könyvkiadás és terjesztés terén a vezető szerepet
állalja.

A Déli Hirlap már számos különböző felszólítást kö-
ölt, amely mind ennek az óhajnak volt a kifejezője. Sőt
kadtak lelkes emberek, akik erre a célra a Déli Hirlap
iadóhivatalánál adományokat ajánlottak föl. Nem szag-
ad halogatni ezen vágy testté való válását. Ne hagyjuk
ígyelmen kívül, hogy Délerdély és a Bánság magyarsá-
gá között alig van irástudatlan ember. Azok, akik a betűt
smerik, különböző népszerű kiadványok segítségével
liszerendő mohósággal már mind rákaptak az olvasásra.
E tekintetben áll a latin közmondás, hogy a késlekedésben
veszedelem rejlik. Ha sokáig halogatjuk a rendszeres
önyvkiadást, egyszerűbb néptestvéreink leszoknak a
önyvről és mivelődés tekintetében visszaszülyednek oda,
hol ötven-hatvan nyolcvan esztendő előtt apáik voltak.

Legfőbb ideje tehát, hogy ezen a téren végre va-
ami történjék. Gondoskodni kell a romániai magyarság
culturális szintjének fentartásáról és fejlesztéséről azá-
al, hogy népünknek nemzeti érzésű, keresztény szellemű,
ó, hasznos, tanító, felvilágosító, magyarázó és szívet-
letet finomító könyveket adjunk a kezébe. Addig is, amíg
nyagilag nagyobb befektetést igénylő sulyosabb termé-
zetű és terjedelmesebb írásművek kiadása lehetővé vá-
álk, indítsunk meg Magyar Népkönyvtár gyűjtőmunka alatt
leső könyvsorozatot. Ezek a kis könyvek inkább füzetek
nénnének, kicsiny, tetszetős alakban és legfeljebb hatvan-
egy oldalnyi terjedelemben. A Népkönyvtár füzeti szá-
bályos időközökben kopogtatnának be a magyarság ot-
tonhába, a falusi házba éppen úgy, mint a városi bérpa-
otába. A Népkönyvtár felelne mindent, amire a magyar
népek szellemi továbbképzésre és az életben való előme-
netel tekintetében tanácsadás formájában szüksége van.
A Népkönyvtár közönségszereplőimét, verset, elbeszé-
lést kisebb regényt. A füzetekben nemcsak mostani íróink
szólalhatnak meg, hanem az ifjabb nemzedéknek alkalma
volna régebbi nagy íróink — Arany, Petőfi, Vörösmarty,
Tompa, Gvadányi, Balassa, Gyöngyössi és más jelesek —
rövid életrajzzal bevezetett válogatott munkáival is meg-
ismerkedni. Közölné továbbá a Népkönyvtár történelmet,
földrajzot, leírásokat a világ különböző országairól és
népeiről, nepszokásokat, mondákat, népszokásokat és népsze-
letek leírását, továbbá a különböző tudományok és a tech-
nika köréből vett könnyen érthető ismeretterjesztéseket,
nemkülönbön a földmivelés és a gazdálkodás minden ágá-
ba vágó felvilágosításokat, vívmányokat, haladásokat. A
Népkönyvtár révén ismerkedne meg népünk kiváló tudó-
sokkal, művészekkel, közgazdászokkal és példát mutató
népvezetőkkel. Hézagpótlóak lennének a Népkönyvtár
gyermekfüzetei is, mert jelenleg gyermekeink részére sin-
csenek megfelelő kiadványaink. A Népkönyvtár gyermek-
verset, mesét, játékaikat és egyéb a kismembérek értelmű fo-
kához mért közleményei feltétlenül nevelő hatásukat len-
nének.

Ez lenne a Népkönyvtár, amely — könnyen kiszá-
mítható — üzletnek sem volna rossz. A bevételből mu-
tatókhoz hasonlóan könnyen terjedelmesebb művek ki-
adására volna fordítható. Ime, a Népkönyvtár segítségé-
vel megoldhatjuk a nagyobb és komolyabb fajsúlyú iro-
dalmi munkák kiadását is.
Indítsuk el tehát a betű ezreit, százezreit, millióit,
magyar testvéreink hajlékai felé. Induljon meg a Nép-
könyvtár!

KUBAN ENDRÉ

Laval kormányelnöksége nemcsak személyi, hanem rendszerváltozást is jelent a francia politikában

Mikor e sorokat írjuk, a francia kormány újraalakulása még nem történt meg, de valószínű, hogy a legközelebbi órákban vagy legkésőbb holnap már Laval lesz az új kormányelnök, ami nemcsak személyi változást, hanem a leggyökeresebb rendszerváltozást is jelenti. Laval a németekkel való együttműködésnek feltétlen híve. Ebben nem személyes érdek vagy hűség vezet, hanem nemzetének és hazájának jólfelfogott érdeke. Laval és azok, akik Franciaországban úgy gondolkodnak, mint ő, érzik és látják, hogy az angolszász hatalmak elvesztették a háborút és ha az új európai renchez való csatlakozásnak ezt az utolsó pillanatát is elmulasztja, egy hazájára sulyos megpróbáltatások várnak. Hogy a részletekben miként alakul majd a németek és franciák közötti viszony, ma még nem lehet tudni, de valószínű, hogy az eddigi feszélyezettség enyhülni fog és az új politika megveti alapját Franciaország jövőendő európai elhelyezkedésének.

Az amerikaiakat egész Európából hazarendelik

A Rador a Német Távirati Iroda amszterdami jelentése alapján közli a brit hírszolgálat washingtoni táviratát, amely szerint Sumner Welles külügyi államtitkár a legutóbbi sajtóértekezleten az újságírók kérdéseire válaszolva, kijelentette, hogy tévedés, mintha az amerikai kormány csupán a meg nem szállott Franciaországban élő amerikai állampolgárokat

rendeite volna haza, mert ezt a rendelkezést már ré-
gebben kiadták és úgy szólt, hogy
alkalmas időben egész Európából térjenek
vissza hazájukba az amerikai állampolga-
rok. Ez az alkalmas pillanat — mondotta
Sumner Welles — most elérkezett

Anglia fél a francia flotta hadbalépésétől

A Rador berlini jelentése szerint az angolszász sajtóban nagy az izgalom a francia kormány által ki-
társa miatt. A lapok azon aggodalmuknak adnak kife-
jezést, hogy az új francia kormány szorosabb együtt-
működést fejt ki majd Németországgal és ennek az is
következménye lehet majd, hogy
a francia flotta a tengelyhatalmak mellett
beleavakozik a háborúba.

Berlinben az eddig is Franciaország ellen irányult po-
litika folytatását látják ebben. Anglia fél a francus
tengerészettől. Ez a félelem nem érdekel bennünket
— mondják Berlinben. Egyet azonban ki lehet olvas-
ni az angol sajtó cikeiből és ez az, hogy
Franciaország már rájött arra, hogy Anglia
elvezítette a háborút.

Az utolsó megbeszélések a kormány megalakítása előtt

A Német Távirati Iroda jelentése szerint, melyet
a Rador alapján közlünk, Vichyben igen nagy az ér-
deklődés a politika legközelebbi eseményei iránt. A
Sevigne-palota előtt, amelyben Laval a nap folyamán
többször is tanácskozik Pétain marsall, államfővel,
állandóan nagy tömeg lesi a tárgyalásokról kiszivárgó
híreket. Ezek azonban nagyon gyéren érkezőnek,
mert

a megbeszéléseket a legnagyobb titokban
tartják.

A tárgyalásokon minőig jelen van Darlan tenger-
nagy is. Hivatalos körökben minden felvilágosítást
megtagadnak a kormány új összeállítására vonatko-
zólag. Csütörtökön késő este kijelentették, hogy pé-
nteken még egy minisztertanács lesz és utána meg-
alakul az új kormány.

Az eddigi francia kormány lemondása

A francia hírszolgálati iroda jelentése szerint
Vichyben hivatalos közleményt adtak, amelynek ér-
telmében a francia kormány tegnapi minisztertaná-
csot tartott. Ezen Darlan helyettes miniszterelnök
bejelentette lemondását és vele együtt lemondott a
kormány többi tagja is. Az államfő köszönetet mon-
dott munkatársainak eddigi önfeláldozó munkássá-
gukért.

Újabb vichyi jelentés szerint Darlan tengernagy
a következő levelet intézte Pétain tábornaghoz:

— Tábornagy ur! A sulyos körülmények között,
amelyekben ma élünk, kötelességem lehetővé tenni,
hogy olyan döntéseket hozhasson, amelyeket a nem-
zet érdekeivel a legmegfelelőbbnek itél. Kérem ezért
fogadja el helyettes miniszterelnöki, továbbá nem-
zetvédelmi, külügyi, haditengerészeti államtitkári és
ideiglenes hadügyi államtitkári tisztségemről való
lemondásomat. Köszönetet mondok bizalmáért, mely-
lyel megtisztelt és fogadja teljes odaadásom, hódol-
latom és tiszteletem kifejezését.

Amerika és Franciaország között elmergesedett a viszony

Az Egyesült Államok kormánya — mint jelen-
tettük — konzult nevezett ki a gaullista csapatok
felügyelete alatt álló afrikai Brazzaville városába. Ez
a lépés Vichyben természetesen visszahatást keltett,
a Pétain-kormány utasította Franciaország washingtoni
nagykövetét, tiltakozzék ez ügyben a Fehér Ház-
ban. Henry Hays Washingtoni francia nagykövet tilt-
akozására Sumner Welles külügyi államtitkár jegy-
zéssel felelt, mely azonban egyrészt propaganda cél-
zatu és nem válaszol érdemlegesen a francia tiltako-
zásra, másrészt

sértő kitételeket tartalmaz a francia kor-
mánya.

Ezt a jegyzéket Vichy szintén elutasította. Ilyenfor-
mán a francia-amerikai viszony rendkívül elmerge-
sedett. Franciaország elégedetlenségét növeli az a
tény, hogy Charles Páddis amerikai képviselő javas-
latot terjesztett a kongresszus elé, melyben azt köve-
telte, hogy
az Egyesült Államok erőszakkal szerezzék
meg a francia gyarmatokat a háború folyta-
tásának megkönnyítésére.

Papen német nagykövet merénylője benső barátja volt Sztalinnak

Ankarában tovább folyik a Papen német nagykövet merénylői elleni per tárgyalása. A tanúk vallomásai nagyon terhelők Kornilov és Pavlov vádlottakra, akik most már hiába kísérik meg a tagadást, hogy a moszkvai szovjetkormány tudtával és beleegyezésével, ha nem utasítására követték el a merényletet a német nagykövet ellen.

Mint a Rador a Transkontinent Press isztambuli jelentése alapján értesül, Kornilov 1940 augusztus havától decemberig egyik ankarai kórházban állott ápolás alatt és ezen idő alatt csaknem naponta látogatta Mankimovics a szovjet isztambuli főkonzula és Vinogradov szovjetkormány is. Belsőbizonyosodott az is, hogy Kornilov egy ízben táviratot kapott Sztalintól. Ezek a tények — jelenti a távirati ügynökség — Napnál világosabban igazolják azt a szoros összeköttetést, mely Kornilov és a szovjetkormány között megvolt. Kornilov ügynöke a moszkvai kormányban és ezzel szemben minden tagadása beleütközik a tényekbe.

A tanúk közül a lengyel Romaszky és Abdurama vallomása állott az érdeklődés középpontjában. Az előbbi a szovjet ügynökökkel való kapcsolatokra vonatkozóan mondott el érdekes részleteket, ez utóbbi pedig hangsúlyozta, hogy sohasem volt összeköttetésben sem a Trockij-pártiakkal, sem a Sztalin-pártiakkal.

Aki tudni akarja, honnan indulnak el a világforradalmi uszítások, hol szövik az özszeesküvések szálat és hol fáradoznak a világ lángborításán, az hallgassa meg a

moszkvai rádiót! — mondotta.

A két szovjet vádlott, Pavlov és Kornilov, megkísérelte, hogy közbeszólással elhuzza a tárgyalást, a bíróság elnöke azonban felszólította őket, hogyha van valami külön mondanivalójuk, azt írásban terjesszék be.

A bíróság kihallgatott egy fiatalembert is, aki a merénylet pillanatában motorkerékpárján Papen nagykövet közelében haladt el. Elmondotta, hogy látta, amikor a bomba a nagykövet előtt felrobbant. Tanuvalomást tett annak a szállodának a titkára is, amelyben a merénylő Omer Tokat lakott. Kijelentette, hogy a merénylet napján a merénylő csomag nélkül távozott a szállodából.

Pavlov a tárgyalás során azt állította, hogy a rendőrség jegyzőkönyve hamis. A főügyész tiltakozott a vádlott kifejezése ellen és felszólította használnjon korrekciókat. A vádlott egyébként hangoztatta, hogy úgy ő mint Kornilov ártatlanok a merénylet ügyében és azt igyekezett bizonyítani, hogy a merénylővel Törökországot Szovjetországgal ellen akarták izgatni, tehát a merénylet — szeginte — csak a szovjet ellenségeinek műve lehetett. Kijelentette azt is, hogy sohasem ismerte a merénylőt, de nem ismeri Suleimant és Abduramat sem. Szeginte a merényletet az antibolsevista mozgalom sugalmazta és az a trockisták műve.

Egy másik tanu kijelentette, hogy a merénylet napján a görög követség előtt egy gépkocsi állt, amelyben a soffőr mellett Kornilov ült, míg a hátsó ülésen egy másik személy foglalt helyet.

logatott szidalmakkal halmozta el.

Asev nemcsak forradalmár, hanem egyben az ochranának is titkos ügynöke volt. A rendőrségnek tett szolgálatai természetesen nem akadályozták meg abban, hogy a listáján szereplő miniszterek haláláról mindenesetre esetleg gondoskodják. A rendőrség pedig, ha nem akarta oly hasznavehetőnek tartott ügynökét elveszteni, nem egy gyanus lépése előtt szemelt kellett hunyia.

A forradalmárok közül, természetesen senki sem sejtette, hogy főnökük egyben az ochranának is szolgálatában áll és ugyanakkor, amikor kiadta a parancsot egy-egy miniszter meggyilkolására, egyben havi fizetésének felemeléséért is alkudozott.

Egy alkalommal a fizetésemelésnek egyik munkatársának elárulása volt a feltétele. Asev itt sem érzett lelkiismereti agályokat. Bajtársát egy vendéglőbe csalta, ahol a csendőrök már bilincsekkel a kezükbe vették, aki egy szempillantás alatt felismerte az árulót azonban már késő volt.

Még ugyanazon éjszaka felakasztották, mielőtt alkalma lett volna a forradalmárokat Asev kettős szerepéről felvilágosítani.

Egy napon a genfi terrorista-szervezet Burze párisi orosz újságírótól szenzáció erejével ható tudósítást kapott: Asev, a terrorista szervezet kipróbált vezetője, közönséges áruló. A nyomban összeült forradalmi bizottság előtt Burze olyan meggyőző bizonyítékokat mutatott fel, hogy kétség többé nem merülhetett fel. Mint a derült égből lecsapó villám, hatott a megdöbbenő leleplezés.

Asev után azonban már hiába nyomozott a megtorlást szorgalmazó terrorszervezet. Tekintélye külföldi bankszámláiban bizva Hedi de Hero kabaret diva társaságában, akit második feleségként vette maga mellé,

Asev nyomtalanul eltűnt.

Egy ideig Berlinben élt a Luitpold-utcában. Az első világháború kitörésekor mint nem kívánatos külföldi internálótáborba került és 1918-ban halt meg egy schönebergi kórházban. Sirhelyét nem jelzi név, hanem csak a 446-os szám: felesége ily módon akarta sirját megcsalni terrorista bosszújától megóvni.

A terrorista rendőrgyűnök, akinek számos államférfi halála terhelte lelkiismeretét,

a bolsevizmus első szállásainál volt.

Asev „előmunkája” után az alapjában megingott rendszer végleges megdöntése nem volt már nehé feladat. Ha éppen a bolsevizmus uralomra jutásának nem érte volna utól a halál, a világháború után minden bizonnyal valamelyik „előkelő” népbiztosi állásban tette volna az egész világ előtt ismertté diestel nevét.

(Andrejevski Sándor)

A betörés elkövetése után egy órával a rendőrség már elfogta a bandát

A lugoji (lugosi) rendőrség nagyszerű fogást csinált, mert a Deutsch Testvérek és Társa nagy textilcégnél elkövetett kasszaferás után egy órával már elfogta a betörőt. A kasszaferást Zaharetz József a lugoji (lugosi) illetőségű veszedelmes betörő követte el, aki legutóbb Bucurestiben „működött”. Zaharetz József azt hitte, hogy a vidéki városban biztonságosabban „dolgozhat” és ezért a város egyik nagy textilcégét választotta ki magának. Este üzletzárás után beosont annak a háznak udvarára, amelyben az üzlet van és feltörve az egyik ablakot, behatolt a pincébe. Ott azután megbontotta a falat és bejutott az üzlet rektárába, ahonnan nem volt nehéz behatolni az irodába. Zaharetz József jó acélszerszámokkal felszerelve

a pénzszekrényt vette „munkába” és megfurta egyik oldalát.

A pénzszekrényben százhuszezer lei készpénzt talált és azt magához vette. Azután a raktárban összeharmincötöt magának finom szöveteket, mintegy százharmincöt ezer lei értékben és a napot az üzletben töltve, csak este tíz órakor igyekezett menekülni. A ház egyik lakójának azonban feltűnt a nagy csomagot cipőlé réfri és értesítette a közelben szolgálatot teljesítő rendőrt, aki a betörésről nyomban jelentést tett a rendőrségnek. A rendőrség Popescu Nicolae kvesztor irányításával nyomban megkezdte a nyomozást, amely egy óra belül eredménnyel járt, mert sikerült Zaharetz Józsefet elfogni.

A betörő a rendőrségen beismerte a betörést és az általa megjelölt helyen egy a pénzt, mint a szöveteket megtalálták és visszajuttatták az üzletbe. A lugoji (lugosi) rendőrség gyors munkával veszedelmes betörőt szabadította meg a várost, mert Zaharetz bizonyára más betöréseket is elkövetett volna.

A bolsevizmus veszedelmes uttörője aki a titkos rendőrségnek is kéme volt

Berlin nyugati negyedében, Wilmersdorf egyik mellékutcájában a világháború utáni idők első éveiben egy kis cukorkaüzlet szerénykedett. Az elárulítóasztal mögött az egykori szépség nyomaival arcán egy hervadt asszony árusította a pralinét.

Ez az asszony a cári rendőrség titkos ügynökének, a világ leghírhedtebb kémének, Asevnek özvegye volt,

egykor Hedi de Hero néven híres operettdiva. Se szeri, se száma az Asevvel foglalkozó írásoknak, sőt néhány évvel ezelőtt filmet is forgattak róla, de mint az irodalom, éppen úgy ez is, teljesen hamis fényben mutatta be.

Mint a Genfben székelő orosz terroristák titkos szervezetének főnöke társainak vak bizalmát élvezte. A forradalmárok minden merényletének ő volt a szellemi irányítója.

Sőt Szentpétervár közelében a Finn-öböl egyik félreeső vidékén egy villában titkos dinamitgyárat is szervezett az összeesküvőknek robbanóanyagot való előállítására. Plehve, a cári kormány hatalmas belügyminisztere már 1904 óta ott szerepelt Asev feketelistáján. Kocsisnak, tisztnek vagy utcai árusnak maszkírozott ügynökei minden veszellyel dacolva hónapokon át vártak az alkalomra, hogy szívesen vállalt megbízásuknak eleget tehessenek. Julius 28-án végre ütött az óra és Plehve bombamerénylő lett áldozata lett. A gyűlölt belügyminiszter „likvidálása” sikerült.

Egy napon az egyik szentpétervári kávéház bejárata előtt a cári titkos rendőrség, az ochrana ügynökei, jó fogást csináltak. Egy vastagajkú, kissé ferdeszemű kövér ember került kezükbe, maga Asev. Az ochrana boldog volt, mert meg volt győződve, hogy a Plehve

elleni merénylet értelmi szerzőjét sikerült kézre kerítenie. A foglyot tüstént az ochrana főnökéhez, Ratskovszki tábornokhoz vezették kihallgatásra. Képzeltető az elfogatást elrendelő rendőrfelügyelő megdöbbenése, amikor

főnöke a foglyot tulajadó örömmel ölelte keblére, őt pedig a várt dicséret helyett vá-

„URANIA” sláger - filmszínház

ARAD. TELEFON: 12-32

Városunk leghedelmesebb szórakozóhelye. Kétheti óriási siker városunkban Visszatér a film ma és holnap utoljára. Siessen tekintse meg az év legnagyobb történelmi filmjét

Luisa Terida, Gina Cervi, Primo Carnero

A vaskorona

című filmben. Előadások 3, 5, 7-15 és 9:30-kor. Vasárnap délelőtt 11:30 kor matiné.

Április 20-án országos bemutató!

Egy műsor a nézők vigyátek

LENY MARENBACH, HANS SCHÜNKER-rel a

Csintalan feleség

Az angol és kínai csapatok állandóan visszavonulnak Burmában

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy az angol és kínai csapatok Burmában visszavonulóban vannak. Az angolok az olajmezőktől délre kénytelenek voltak elhagyni állásaikat. Az angol és kínai csapatok között megszakadt az összeköttetés. Londonban már elvesztettnek tekintik a burmai olajmezőket. Mendaia városát a végsőkig készülnék védeni.

A japánok nemcsak Burmában érnek el sikereket, hanem folytatják a szigetek megszállását is. A Fülöp-szigeteken Luzon és Mindanao elfoglalása után Cebu szigetet kerítették hatalmukba, most pedig Panai szigeten is partra szálltak. A partraszállást japán repülőök és a haditengerészet támogatta.

Corregidor erődjének környékén a japánok elszücsköltek egy amerikai aknavető hajót, melynek hetvenkét főnyi legénysége volt.

A Gangesz partján épünek India erődművei

A Popolo di Roma a burmai hadihelyzettel foglalkozva a véleményének ad kifejezést, hogy az angolok már végleg feladták a nagyfontosságú burmai kőolajvidék védelmét és a jelek szerint lemondtak már magának Burmának a védelméről is. A brit-anglikánai hadműveleteknek Burmában most már csak késleltető jellegű van, — írja az ország lapja. — A brit hadvezetőség időt szeretne nyerni egy nagyobb arcvonal kiépítéséhez, mely India védelmét szolgálja és a Gangesz partja mentén épül. A gazdasági védelmi vonalon szeretnék a japán offenzívát tartóztatni.

A német sajtó a burmai hadihelyzettel foglalkozva megállapítja, hogy a japánok már teljesen urai a helyzetnek. Burma elvesztése nagy kihatással lesz India nyersanyagellátására, India ugyanis folyékony tüzelőanyagszükségletét Burmából szerezte be. A burmai kőolajvidék most Japán kezébe kerül; India kőolaj, benzin nélkül marad. Ha tekintetbe vesszük, hogy Anglia csak a közeli olajmezőkről és csak tengeri úton tud Indiába kőolaját szállítani, tisztában lehetünk azzal a nagy veszéllyel, melyet India számára a burmai kőolajvidék elfoglalása jelent.

Corregidor szigeterődje a japán tüzérség célpontjában

Mint a tokiói jelentésekből kiderül, a japán tüzérség célpontjában most a bataani arcvonalon Corregidor szigeterődjének déli része áll. Az ottani amerikai állások tüzelése már megszűnt. A japán légiő határozottan támogatja a tüzérség akciót. A szigeterőd felett sűrű füstfelhő látható, lángnyelvek törnek az ég felé. A nagyarányú pusztulás jeleiből arra következtetnek, hogy a szigeterőd eleste már küszöbön áll.

A Csatorna fölött és Anglia déli részén német vadászok lelőttek tizenegy angol repülőgépet. Egy kikötővárosban a bombák nagy rombolásokat és tüzeket okoztak.

AZ OROSZ LÉGERŐ VESZTESÉGE

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a keleti hadjárat kezdetétől az elmúlt hétig a bolsevisták összesen huszharminc négyezer repülőgépet veszítettek.

Tengeri uralom nélkül nincs világhatalom

A Német Távirati Iroda londoni jelentése szerint Daily Mail legutóbbi számában nagy cikk jelent meg, mely Anglia tengeri uralmának helyzetével foglalkozik. A lap megállapítja, hogy az angol flotta az élszenvedett nagy veszteségek folytán számbeleg is alatta marad a tengelyhatalmak flottájának.

ny nem lehet Anglia tengeri uralmáról beszélni és a szomszédos joggal nevezi a Földközi tengert Mare nostrumnak. A haditengerészet gyengesége mellett nagy baj az is, hogy Angliának nem állnak már rendelkezésre az azelőtti támaszpontok. Malta az állandó bombázás miatt megszünt támaszpont lenni. Így Földközi tengeren csak Alexandria és Gibraltár látszik még az angol flotta számára, ezek azonban nem elég nagyok. Az Indiai óceánban Colombo a Ceylon szigeten szintén nem jöhet már számításba, Bombay és Aden pedig nem pótolnak Szingapur elvesztéseért. Közvetlenül a nehézségekhez az olajterületek fokozatos elvesztése is. Ha Anglia tengeri győzelmet akar-

na aratni, akkor egész haditengerészetét egy helyen kellene egyesítenie.

Tengeri uralom nélkül megszűnt Anglia világhatalma is, fejezi be a lap cikkét.

BEISMERT ANGOL TÉVEDÉS

Az angol felsőházban — mint a Német Távirati Iroda jelenti — kemény bírálatban részesítették az angol háborús politikát. A szónokok kijelentették, tévedés volt azt hinni, hogy az angol bombázások megsemmisíthetik a német hadigépjárműket.

Ez nagyon tetszetős elmélet volt, mely azonban a gyakorlatban nem vált be. A kudarcokat a kormány is tisztában van és ennek tulajdonítható, hogy Eden külügyminiszter az alsóházban bejelentette, Churchill miniszterelnök nem garantálhatja, hogy a meghatározott időpontban megadhatja a kívánt felvilágosításokat a háborús helyzetről.

Támadás Fekete-tengeri kikötők ellen

A Német Távirati Iroda jelentése szerint német repülőök tegnap bombázták a Fekete tengeri kikötőket és úgy a kikötői berendezésekben, mint gyári üzemekben nagy tüzeket idéztek elő. A front északi részén támogatták a gyalogság hadműveleteit. Bombázással elhallgattattak több ellenséges üteget, állásokat döntöttek romba és egy helységet, mely az ellenségnek gyülekezési helyül szolgált, teljesen elpusztították.

IRÁN HARAGSZIK JAPANRA

Amszterdamból jelenti a Rador: A Reuter ügynökség teheráni értesülése szerint Irán megszakította a diplomáciai kapcsolatokat Japánnal és ugyanakkor felszólították a japán követség személyzetét, hogy egy héten belül távozzék Teheránból.

ANGOL REPÜLŐK SVÁJC FÖLÖTT

Bernből jelenti a Rador: A svájci szövetségi tanács megállapította, hogy azok a repülőök, akik április

Halálbüntetés vár a gabonakereskedőknek megsemmisítőire

Bucurestiből jelenti a Rador: A katonai és polgári ellátási államtitkárság rendeletet adott ki, amely szerint azok a gabonakereskedők, akik megfelelő rakományokkal rendelkeznek, megkaphatják a jogot, hogy az állam számára gabonát és lisztet vásárolhassanak. Az illető gabonakereskedőknek kötelezniük kell magukat, hogy saját anyagi eszközeikkel az állam részére legalább husz vagon búzát vagy más gabonát vásárolnak és azt hatvan napon belül leszállítják. A megbízott háromszázalékos jutalékra tarthat igényt. Az esetleges károokért vagy lopásért, tüzkárookért stb. nemcsak anyagilag felel a kereskedő, hanem még hat hónaptól két évig munkatáborba is kerül. Azok az egyének, akik a gabonát vagy lisztet rosszakaratúan megsemmisítik, halállal bünhődnek.

A devai római katolikus egyházközség közgyűlése

A devai római katolikus egyházközség a ferencrendiek kolostorában tartotta ezévi közgyűlését. P. Györgyjakab Bernardin plébános megnyitó beszéde után Titz Ferenc a pénztári és Adamovits Richárd az ellenőri jelentést terjesztette elő, amelyeket a közgyűlés elfogadott. Azután sor került az új egyháztanácsi tagok megválasztására. A jelölő bizottság indítványára az egyháztanácsi tagok a következők: hivatalból tagjai P. Györgyjakab Bernardin plébános, P. Szabó Dömjén, Kolosy Márton dr. főgondnok és Schultz Pál gondnok. Választott tagok: Adamovits Richárd, Czepnik Bernát, Dobay Ferenc, Daradics Ferenc, Daradics Pál, Hits Károly, Holczler Ernő, Heim Ferenc, Juhász Lajos, Gáspár Antal, Kasler Árpád, Kasler Lajos, Kozma József dr., Kovács Ernő, Krupanszky János, Lengyel Gábor, Lovász Ferenc, Lovász Gergely, Meskó Miklós dr., Molnár András, Molnár Ferenc, Spák Alajos, Sturek József, Steydel Károly, Szöcs Gergely, Szöcs Gyula, Szöcs Antal, Szombathalvy Sándor Titz Ferenc, Zsok Fábán, Zsok István és Zsok Lajos. Póttagok: Becker Géza dr., Breutigam Lőrincz, Both Vilmos, Dávid András, Feiler Gyula, Sebestény András, Kasler János, Csabó Gy. József, Schnabel Ede, Licker László és Winkler Viktor. Az új egyházközségi tanácsot három évre választották. Mihályi Elemér indítványára a közgyűlés örökös gondnokká választotta az Aradra távozott Bramberger Antalt, aki mint gondnok önzetlenül és lelkesedéssel munkálkodott az egyházközség érdekében. Bramberger Antal örökös gondnokká történt megválasztásáról jegyzőkönyvi másolattal értesítik. Gondnokká Schultz Pál eddigi egyházközségi jegyzőt választották meg, míg jegyző Szöcs Gyula lett. A közgyűlés P. Györgyjakab Bernardin plébános záróbeszédével ért véget.

Szerencsés találkozás a becsületes megtalálóval

A Resita Művek egyik munkása Lugojon (Lugoson) elvesztette pénztárcáját, amelyben ötvénezer lelei volt. A pénztárcát a benne levő pénzzel és iratokkal Horváth Fülöp lugoji (lugosi) lakos találta meg, amikor éjszaka hazafelé ment. Horváth másnap elment a rendőrségre, hogy a talált pénzt átadja és éppen akkor ért a rendőrség elé, amikor a pénztárca eltűnéséről jelentést tett resicai munkás távozott onnan. Horváth a személyazonosság igazolványában levő fénykép alapján ráismert a károsult-ra és ezért utját állva, megkérdezte, mit keresett a rendőrségen? A károsult eleinte elkeseredésében alig akart válaszolni, de azután elmondotta, hogy elvesztett ötvénezer leit és erről tett jelentést. Képzeltető, milyen nagy volt az öröme, amikor Horváth Fülöp átadta az iratokat és azután a pénzt. A károsult könnyes szemmel ölelte meg a becsületes megtalálót.

FORUM (Arad)

a nagyfilmek színháza. Tel. 20-10
Eőadások 3, 5, 7:15 és 9:30-kor

Ma! Egy film amit minden embernek látnia kell! A szovjet elleni hadjárat (Keleti hőstett)

A lefelső német hadvezető bemutatja a német és a szövetséges csapatok mindent elszópró hadigépezetét MURMANSK-tól a KRIM-félszigetig. — Megázó jelenetek a keleti háborúról, ahol egész Eu ópa feje felé melleit harcol a vörös veszedelem ellen! — Egy film a német, román és a többi szövetségesek hős áldozatáról, hogy milliókat felszabadítsanak Moszkva rabsága alól.

Kedvezményes és szabadjegyek nem érvényesek!

HIREK

Tímisoara (temesvári) szerkesztőség és kiadóhivatal:

L. Piata, Bratianu 3. Telefon: 28-10.

Aradon előfizetések, hirdetések és reklamációk Reclama hirdetőirodában, Eminescu-utca 8. Telefon: 17-11.

Aradi szerkesztő: Babucay György.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Belföldön kézbesítéssel együtt egy hóra 110.— lei, negyed-évre 330.— lei, fél évre 650.— lei, egész évre 1200.— lei. Magyarországon havonta öt pengő, negyed évre 15.— pengő, fél évre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő. Egyes példány ára hétköznapiakon 26 fillér, vasárnap 30 fillér. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes előfizetési díj kétszerese.

SZÉLJEGYZET

Itt ülök a főteri cukrászda üveglappal borított, zöldre festett asztala mögött, előttem kesernyes ilatot párologtató fekete és pontatlan hölgyismerősömet várom. Már elolvastam az összes képeslapokat (elolvastam? — a képeket néztem végig!), de ő még mindig nem jön. Unalomban figyelni kezdem a körülöttem lévő embereket. Velem szemben, az egyik asztalnál idősebb molett hölgy fiatalabb barátjának előadást tart a modern fogycukra rejtelmeiről. A sarkokban szól a rádió, de annyira recseg, hogy jobb lenne, ha nem szólna. Az egyik asztalnál négy fiatal leányka ül, boldogan összeszagnak, amikor meglátják, hogy a cukrászda előtt elcsúszott a közös ideáljuk. Visszafelé jövet benyit a fiú a helyiségbe, erre megijednek a gyermekek, felugráltnak, fizetnek és továbbmennek. A tavaszak tulajdonítható ártatlan flört ugyanis csak az utcán állt fent, annyi, hogy egymásra mosolyogtak. De itt, ahol a fiatalleány melléjük is ültetett volna, már sokkal felsebbek, gyávábbak — gyermekek. A másik asztalnál franciák folyik a diskurzus. Később azonban kiderül, hogy mindannyian magyarok. De franciák, „finomabb.” Előbük teszik a feketét és a „franciák” irtózatossá szűresülésbe kezdenek. Ezt, úgy látszik, nem tudják franciául csinálni. Újabb társaság érkezik, két hölgy és egy fiatalleány. A nők cigarettáznak, a fiú nem. Mindannyian kinosan jólöltözöttek. Az úrról csak annyit, hogy (finom akarok lenni!) — a Homo Jampeus dispoldánya. A hölgyek téstát kérnek, az ur előkelő gesztussal „nem kér semmit.” Meglátják két ismerősüket a belső sarkokban s hangos „Hello”-val üdvözlők azokat. Ez a társaság is elmegy, de az én hölgyem nem akar jönni. Dudolni kezdem az egyik divatos dal befejező sorait: Bármí volt, bármí lesz, várlak én. Újabb negyedóra telik el unalmas várakozásban, mire végre megérkezik, akit vártam. De nem egyedül. Jaj, a sors kegyetlen hozzám, a fentebb említett társaság jampeut hozza magával.

— Ne haragudjon kedves, hogy kissé (?) megkéstem, de rengeteg dolgom volt. Az előbb találkoztam ezzel a kedves ismerősömmel, rém herceg pofa. Engedje meg, hogy bemutassam, biztosan jó barátok lesznek.

A fiú lekötözött kedvességgel nyújt kezét.

— Szervusz lérelekalásan, — hangzik. Örvendek, hogy megismerhetlek, már az előbb is szimpatikus voltál nekem, amint itt ültél „kies magányodban.”

— Izé... — mondom zavartan — nagyon örvendek részemről, a szerencse. Aztán elfoglaltságomra való hivatkozással „pánik-szerűen” távozom.

— Japán katonai attasék értekezlete Berlinben. Berlinből jelenti a Rador: Az Európában akkreditált japán katonai attasék értekezlete április 15-én és 16-án volt Berlinben. Az összejövetel alkalmat adott a japán vendégeknek arra, hogy a szoros német-japán kapcsolatok jegyében érintkezésbe lépjenek a német véderő képviselőivel is.

— **Öfelség:** Elena, anyakirályné a főiskolai ifjúság körében. Bucurestiből jelenti: Öfelsége Elena anyakirályné csütörtökön celutlan meglátogatta a bucuresti állatorvosi fakultás intézményeit és tanulóifjúságát. Az anyakirálynét a fakultás dékánja üdvözölte, a főiskolai hallgatók százai pedig lelkesen és hosszasan ünnepelték. A fogadtatáson emelkedett szellemű beszédet mondott Petrovici Ion dr. egyetemi tanár, nemzeti miniszter, aki a tantestület és tanulóifjúság hódolatát tolmácsolta Öfelsége Elena anyakirálynénak.

— **A főiskolai ifjúság a hadirokkantakért.** A bucuresti egyetemi hallgatók, — mint a Rador iroda jelenti, — április 18-án, szombaton este héttől reggelig táncos teaestét rendeznek a szent háború rokkantjainak javára. A jótékony célú összejövetelt az Arta helyiségekben tartják. Az ifjúsági akció védnöke Horia Hulubei dr., a bucuresti egyetem rektora.

— **A német és angol nagykövet a spanyol külügyminiszternél.** Madridból jelenti, hogy Serrano Suner spanyol külügyminiszter tegnap kihallgatáson fogadta Németország és Nagybritannia madridi nagyköveteit, valamint Manószukuo követét.

— **Tűzharcos egyetemisták nemzetközi kongresszusa.** Berlinből jelenti: Tegnap kezdődött meg Drezdában az európai államok keleti fronton küzdő főiskolai hallgatóinak kongresszusa. A főiskolai ifjak nemzetközi összejövetelét a német ifjúság vezetősége rendezi, védnöke pedig a német véderő főparancsnokság. A kongresszuson a legkiválóbb szakemberek tartanak előadásokat az ifjaknak az új Európa alapvető orohelmáiról. A kongresszus résztvevői Drezdában Funk birodalmi gazdaságügyi miniszter vendégei. A kongresszuson a francia, spanyol, norvég, flamand, dán és horvát főiskolások küldöttsége mellett a román tűzharcos egyetemisták küldöttsége is részt vesz.

TAKARÉKOSKODJUNK A KENYÉRREL!

— **Új prefektus Fagaras (Fogaras) megyében.** Bucurestiből jelenti: A hivatalos lapban megjelent rendelettel a Fagaras megyei prefektusnak Mihai nyugállományban levő alezredesét, Fagaras (Fogaras) megye eddigi delegált prefektusát, prefektusnak kinevezték.

— **Sikkasztó tanítók.** Bucurestiből jelenti a Rador: Okirathamisítás és csalás miatt vád alá helyezték Paduraru Grigore Horodniceni, Ungureanu Dumitru Helesteni községbeli és Gioarsa Stefan Vasile Patulea községbeli tanítóit, akik felhasználva az alkalmat, hogy számos kartársuknak betéti voltak a tantestületi pénztárban, megjeltek ott és mintha azok megbízásából jártak volna el, felvették a pénzüsségeket, amelyeket elsikkasztottak.

— **Az adventista férj botrányát rendezett felesége temetésén.** Suceavából jelenti: Berchisesti községben meghalt Romanescu Tecla hatvanhétéves parasztnő, aki nemrég az adventista szekta tagja lett. Áttérését hivatalosan nem jelentette be és így az egyházi anyakönyvben továbbra is görögkeleti vallású gyanánt szerepelt. A község görögkeleti lelkésze a temetés napján megjelent a halottas háznál és el akarta végezni a gyászszertartást. Az elhunyt férje, aki szintén adventista, erre sértő szavakkal illette a lelkészt és nagy botrányt rendezett. A temetés elmaradt. A községi hatóságok közölték az esetet a suceavai ügyészséggel, mely elrendelte, hogy a görögkeleti lelkész temesse el a halottat.

— **Injekció következtében meghalt egy fiatal leány.** Ploestiből jelenti: A campaini kórházban meghalt Pavel Anica 19 éves breazadesusi leány, akit néhány nappal ezelőtt injekció nyomán fellépett lázzal szállítottak kórházba. Az ügyészség megindította a vizsgálatot, ki és milyen okból adott injekciót az elhunytanak. Ugyanekkor elrendelték a halott felboncolását.

— **Hajókat épít Mandzsukuo.** Hsingkingből jelenti a Német Távirati Iroda: A mandzsukuo kormány elhatározta, hogy a második öt éves terv keretében nagyszabású hajóépítési munkálatokat kezd, hogy az érezhető hajóterhiányt csökkentse.

Négylábú csempészek

A spanyol-francia határon, a tengerpart mellett nagy csempészes folyik. A munka legbizalmasabb részét azonban nem emberek végzik, hanem bálulatosan ügyes kutyák. Ezek a négylábú csempészek, amelyek ugylátszik maguk is nagy örömet találnak foglalkozásukban, vízhatlan eszvedékbe burkolva viselik a csempészáru hátukon, amikor éjnek idején elindulnak utjukra. Asután bevetik magukat a tengerbe és úgy uszali a part mellett, míg elérnek a másik országban kijelölt helyre. Ha csendőrék mutatkoznak, azonnal felismerik őket és óvatosan irányt változtatnak. Amikor elérték a partot, nem ismerkednek, nem barátkoznak más kutyákkal, mint más községek ebek, hanem kötelességük tudatában egyenesen abba a boltba vagy raktárba tügetnek, ahol már várják a csempészáru.

— **A volt iraki miniszterelnök Velencében.** Velencéből jelenti a Stefani iroda: Rasid el Kaylani volt iraki miniszterelnök, akit az angolok nyomására hazájában, de távollétében halálra ítélték, családja és fivére kíséretében Firenzéből jött Velencébe érkezett.

— **Francia protestáns egyetemi hallgatók konferenciája.** Grenobleból jelenti: A francia keresztény egyetemi hallgatók szövetsége Grenobleban háromnapos konferenciát rendezett. Az 1938-ban Montpelierben rendezett találkozó óta ez az első.

— **Rooseveltné politikai babérokra vágyik.** New Yorkból érkező jelentések szerint az Egyesült Államok elnökének felesége a legközelebbi kongresszusi választásokon szintén jelölteti magát. Már lakást is vett ki a választási kerületben és abban be-rendezi választási irodáját.

— **Agyonította a ledőt fa.** Coverca Emanoil, Gogesu községbeli lakos az erdőben fakidöntéssel foglalkozott. Munkaközben az egyik fa hirtelen kidőlt és agyonította a gazdát.

— **„Csendesnapok” Finnországban.** Helsinkiből jelenti: A finn kormány régi szokást követve elrendelte, hogy ebben az évben négy csendesnapot tartsanak az országban. Ugyancsak az idén ünneplik a finn öblia megjelenésének háromszázadik és a svéd biblia megjelenésének négyszázadik évfordulóját.

Flora műjégyvár

Arad, Regele Ferd.nand-ut 33

Uzemét megkezdte. Házhozszállításra rendeléseket felvesz. Telefon 11-41

— **Ötven újabb népkönyvhát állítottak fel Athénben.** Rómából érkezett hír beszámol arról, hogy az elmúlt napokban a görög főváros polgármestere ötven új népkönyvhát adott át rendeltetésének. Ezekben a népkönyvhátban huszonezer gyermek ingyenes étkezésben részesült.

— **Kerékpárlopás.** Bálint Ferenc lugoji (lugosi) lakos jelentette a rendőrségnek, hogy kerékpárját, mi alatt az egyik üzletben bevásárlást eszközölt, az ajtó elől ismeretlen tettes ellopta. A gép tizezer leit ért. A tolvaj után nyomoz a rendőrség.

— **Aranyból készült konzervdobozok.** Milánóból jelenti a Stefani-iroda: A Corriere della Sera New Yorkból szerzett értesülést közöl, amely szerint az Egyesült Államok haditermelésének vezetője kijelentette, hogy a réz, cin és krómhiány miatt ezentúl a konzervdobozokat az amugyis felhasználatlanul álló nyervezven kiló aranyból állítják elő.

— **Százötven tonnás vontató-mozdony.** Az új barnaszén-kiaknázó-vasutak rendes nyomtávra épülnek. A kocsi vontatására villamosmozdonyokat alkalmaznak, amelyek úgy nagyságban, mint sulyban felülmúlják a Reichsbahn eddigi villamos-tehermozdonyait. Az AEG, Berlin, legutóbb 35 ilyen villamosvontató-mozdonyt épített, amelynek 6 egyenként egy motor által indított tengelye van és sulya 150 tonna. Egy ilyen mozdony teljesítő ereje 1632 kw és áll 3 részből egyenként 2 meghajtótengelyből, amelyek egymással rövidre vannak kapcsolva. A középső rész viszi a vezetőkabint és a 8 áramszedőt, a két végrész acélbádogtető alatt viszi a mozdony hajtórészeit. A mozdony 45.000 kgr. indító erővel fejt ki egy vezetőkabin közepén elhelyezett 45 lépcsőzetes csukló-indító-kapcsolóval lesz meghajtva. Minden egyes motor 272 kw teljesítményű. A tengelyek két oldalú áttétellel lesznek indítva. A légféken kívül vilamos fékkel is rendelkezik. A rögzített sínpránál kédupló-ollós-áramszedővel dolgozik. A négy oldalú áramszedő pedig kotrópályán lép működésbe. Ké további oldal-áramszedő a mozdonykezelő-kabinhoz távkezelésre szolgál. Az AEG 150 tonna vontató-mozdonyok a megerőltetett üzemekben nagyon jól be-
válnak.

CORSO (ARAD)
Tel. 23-64

Az előadások tér-dnek:
Szombaton 3, 5, 7:30 és 9:30 órákor
Vasárnap 11:30, 3, 5, 7:30 és 9:30 órákor
Hétfőn, kedden és szerdán 5, 7:30 és 9:30 órákor

Ma 5, 7:30 és 9:30 órákor

Uasary János és Asztalos Miklós
együttes kacagató vigjátéka:

Mi történt az éjszaka?

A főszerepben **Muráti Lily**

KARL LUDWIG DIEHL, THEO LINGEN, LUCIE ENGLISH

Új heti-híradó, a legújabb háborús eseményekkel

A légierő husvétj üdvözlése az uralkodónak. A fővárosból jelentik, hogy Jienescu repülőtábornok, a román államtitkár a husvétj ünnepére alkalmából a királynak táviratot intézett Öfelsége I. Mihai királyhoz, amelyben a légierő valamennyi fegyverneme nevében a királynak fejezte ki, hangsúlyozva, hogy a légierő a győzelemben vetett rendíthetetlen hittel, a királyért és királyért minden áldozatra készen kötelezi az uralkodót, a hagyományos keresztény ünnepel: Krisztus feltámadott! — Öfelsége I. Mihai választáviratában köszönetét nyilvánította a katonáinak a husvétj üdvözlésben kifejezett érzelmeikért és a hagyományos keresztény köszönetváltásért: Valóban föltámadott.

Az államvezető válasza a nemzetvédelmi miniszter husvétj üdvözlésére. Bucurestiből jelenti a miniszter: Pantazi tábornok, nemzetvédelmi miniszter a királyi ünnep alkalmából üdvözlő táviratot intézett Jienescu Ion tábornagy-államvezetőhöz. Az üdvözlés az államvezető megleghangú választáviratát tartalmazta.

Az új élelmiszerjegyek kiosztása. A timisoarai (temesvári) városi gazdasági hivatalból kapott értesítés szerint az új élelmiszerjegyek már legközelebb kiosztásra kerülnek. Ezúttal csakis egy-egy szemlére élelmiszerjegyek lesznek és nem mint eddig, egy vagy öt személyre szólók is. Városi tisztviselőknek majd házról-házra és minden háztulajdonosnak nyomtatványt adnak, melyet a háztulajdonos megvizsgálva állít ki. Ezen a nyomtatványon a tulajdonos névszerint bejelenti mindazokat, akik laknak és akiknek élelmiszerjegyre igényük van. A következő napon újból városi tisztviselő jelenik meg az illető háznál, aki az ingatlanok nyilvántartásáról a nyilatkozat adatait és az élelmiszerjegyet már kiadja a háztulajdonosnak, aki aztán elszétosztja.

Puccskísérlet Dél-Amerikában. Ecuadori jelesek szerint az ottani kormány ellen újabb puccsot terveztek. Több városban sok embert letartóztattak. Középp nappal elölték is történt egy ily balul végződött puccs-kísérlet.

Üngyikosság. Weismann György timisoarai (temesvári) magánzó önkézzel vetett véget életének. Weismann György negyvenhét éves és néhai Károly téglagyáros veje volt, akivel meg annak együtt működött a belvárosi Eugen de Savoyai 13 szám alatti irodában. Weismann a délelőtti órákban távozott erzsébetvárosi lakásából és amikor a rendes időben nem tért haza ebédre, hozzájáruló nyugtalankodni kezdtek. Később ismerősök érdeklődtek, de senki nem tudott felvilágosítani. Az iroda ajtaját is zárva találták. Ekkor hozattak és az ajtó felett levő ablakon át megkérhették, hogy mi történt. Weismann György elborult, székén hátrarokadva, mozdulatlanul fektetett az irodában. Nyomban értesítették a hatóságot és ekkor megállapították, hogy Weismann, aki önként ismert vadász is volt, vadászfegyverével ölte magát és nyomban meghalt. Tettének oka ismeretlen. Kedvező anyagi körülmények között, zaféran családi életet élt. Felesége, született Kunz Anna és három fia és egy lánygyermek volt.

Adományok. F. E. a dr. Kakuk napközi gyermekotthon számára 4000 leit, a Kardos-telepi és Frajka (Ujkisodai) napközi otthonok javára pedig 3000 leit adományozott. B. M. a Kardos-telepi napközi otthonnak 10 kilogram lisztet és gyermekkeket adományozott, ezenkívül egy fehér áldozási ruhát adományozott a Magyar Népközségnek, amelyet egy szegény iskolásgyermekek juttatnak.

Negyven ezer leiel megszökött hazulról egy fiatal fiú. M. E. kiskorú fiú szüleinek aradi lakásából megszökött és negyven ezer leit vitt magával. Most timisoarai (temesvári) rendőrség megtalálta. A fiút még tízezer leit találtak nála, a többit elkölvették. A kiskorút az aradi rendőrség útján átadták a szüleinek.

Amerikában a magángépkocsikat nemzetvédelmi célokra fogadják le. Rómából jelentik: Az amerikai Egyesült Államok szenátusa elé javaslatot tettek, melynek értelmében a kormány ötmillió dollárt irányozhat elő a nemzetvédelmi célokra használható magángépkocsik megvásárlására vagy kisajátítására. A magángépkocsik ellenőrzésére történő átvételére irányuló általános törvény 1944. végéig tart.

Az ankarai japán nagykövetség bolgár kitérítése. Szófiából jelenti a Bolgár Távirati Iroda, hogy Borisz bolgár király kihallgatásán fogadta az ankarai japán nagykövet, akinek átnyújtotta a bolgár polgári érdemrend nagykorsztját.

Fehér Könyvet adnak ki Indiáról. Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: Mint a londoni rádió közli, Eden brit külügyminiszter az alsóházban kijelentette, hogy Indiáról a közeljövőben fehér könyvet adnak ki.

Legközelebb olajat osztanak ki. Timisoara (Temesvár) városi közellátási hivatala legközelebb olajat hozat forgalomba. Ezúttal a város minden lakója számára jut étolaj. A város az olaj árát még nem közölheti, mert az erre vonatkozó rendelet még nem érkezett meg. Közleményben tudatják, milyen élelmiszerjegy ellenében kerül az olaj kiosztásra, mivel az olajjegyre holnaptól, vasárnaptól kezdve keveset árusítanak. Vasárnap a 2. számú olajjegy, a következő héten pedig a 3-7. számú jegy érvényes kenyérvásárlásra.

Háztulajdonosok figyelmébe! Egyetünk 40. évi közgyűlése, hatósági engedéllyel április hó 19-én, vasárnap d. e. 10 órakor a Felső Kereskedelmi Iskola dísztermében (a „Capitol” mozgóval szemben) lesz. A tagok megjelenése kötelező. A tárgyszorozathoz szerepel egyebek között az új lakberleti törvény értelmezése és határozathozatal az egységes eljárást illetően. A háztulajdonosok egyetemen igazgatósága.

Lelkipásztorok és presbiterek összejövetele a kolozsvári református egyházmegyében. Kolozsvárról jelenti: A kolozsvári református egyházmegye lelkes értekezlete szükségesség tartja, hogy a kebelébe tartozó lelképásztorok minden hónapban tartsanak összejövetelt a hozzájuk tartozó presbiterekkel.

Felrobbant benzín. Ploestből jelenti: Zaharia ploesti mérnök felesége benzinnel tisztított ruhát. A benzingáz felrobbant. A robbanás annyira erős volt, hogy a konyha egyik fala bedőlt. A mérnök felesége és a cselédeleány súlyos égési sebeket szenvedett.

Szabotázsért elítélt aradi fakeskedő. Az aradi Czettel-féle faterlepen néhány hónappal ezelőtt megállapították, hogy a cég nem láttamozgatta a várossal az árjegyzéket és nem rendelkezett ellenőrzőkönyvvel. Ezért az úgy a szabotázsbírószék elé került, ahol Czettel Lajos drt 50 ezer lei pénzbírsággal sújtották és a vállalatot, az Industria Lemnului R. T.-ot ugyancsak 50 ezer lei bírságra ítélték. Az ítéletet megfellebbezték, a felebbezést azonban elutasította a bíróság.

Budapesti református papnék konferenciája. Budapestről jelenti: A budapesti református papnék társasága most rendezte meg a papnék konferenciáját. Az összejövetelen „Milyen legyen a református papné?” kérdéseit tárgyalták. Az előadásokat gyűlékezeti lelképásztorok, vallástanárok és papnék tartották.

Angliában gumigyűjtést rendeznek. A háziasszonyokat felszólították, hogy szorgalmasan be minden gumiból készült fürdősapkát, szivacsos és egyéb tárgyat. A jövőben Angliában nem lehet gumiból cipőszarokat vagy talpat készíteni és használni. A gumibeszolgáltatási felhívást azzal indokolják, hogy Nagybritannia a malajzi kaucsukültetvények elvesztése után gumitermelésének legjelentősebb forrásait következtében kénytelen nélkülözni.

Két fiatal leány a folyóba fulladt. Dobrin Radu bratcovi gazda tizennyolc és husz éves leányai a szomszédos községbe igyekeztek és a Vedeia folyón keresztül akartak átjutni a másik partra. A gázló helyén azonban a víz elmosta a partot és hiába figyelmeztette erre a leányokat az egyik gazda, azok mégis ott akartak átgázolni a vízen. Az egyik leányt nyomban elkapta a víz sodra, mire nénye segítségére sietett, de ő is alámerült. A két leány holttestét még nem találták meg.

Anyakönyvi hírek. A timisoarai (temesvári) anyakönyvi hivatalban a következő bejegyzések történtek: Születtek: Kern Helmut magántisztviselő leánya Hortenzia, Bilicky Dezső lakatossegéd leánya Erzsébet, Wiener Ferenc kereskedő leánya Erika. Házasságot kötöttek: Beregsant Danila hirlabíró és Pascu Ecaterina. Meghaltak: Kulika Károlyné Panek Helmin 20 éves Horarik György 60 éves nyugdíjas, Sermits Csedomir 60 éves pék, a kórházban, Brudis Jozsef 23 éves, Balogh Jánosné Pöczöki Julia 52 éves.

Rádió

SZOMBAT, ÁPRILIS 18

Bucuresti: 6.55 Hírek, hanglemezek. 11.30 Katonai rádióposta. 12.30 Hanglemezek. 12.50 Katonai óra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14. Rádióhíradó. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebesültek órája. 15.30 Munkásműsor. 16.10 Gyermekeké. 17.50 Német nyelvű hírek. 18. Táncczene. 18.50 Bécsi és tiroli zene hanglemezekről. 19.15 Ének. 19.35 Hanglemezek. 20. Hírek. 20.10 Ének. 20.40 Előadás. 21. Zenekari hangverseny. 22. Hírek, sport. 22.20 Kávéházi zene. 23.30 Könyvi és táncczene.

Radio Moldova, 13 Hanglemezek. 13.20 Hírek. 13.30 Hanglemezek. 14. Hírek. 14.20 Harmonika zene. 14.35 Hanglemezek. 18.30 Hanglemezek. 19. Táncczene. 19.15 Katonai krónika. 19.30 Hanglemezek. 20. Előadás. 20.15 Klarinétzene. 20.30 Hírek. 20.40 Zenekari hangverseny. Közben 21.10 Énekszámok. 22. Hírek. 22.20 Táncczene.

Budapest I: 6.40 Ébresztő, hírek. 7. Hanglemezek. 10. Hírek. 10.15 Szórakoztató zene. 11.20 Énekszámok jazzhármass kísérettel. 11.40 Muzeyumi ismeret. 12.10 Postászenekar. 12.40 Hírek. 13.30 Bajtársi szolgálat. 14. Rácz Berci és cigányzenekara. 14.30 Hírek. 15.20 Művészletek. 16.10 Ifjúsági rádió. 16.45 Hírek. 17.15 Rádiózenekar. 17.40 Versek. 18.15 A háborús női munka Németországban (Felolvasás). 18.40 Jámbor László operaházi tag énekel. 19. Hírek. 19.20 Népdalfé. 19.50 Hangkének innen-onnan. 20.15 Berlini operett. és filzzene. 21.40 Hírek. 22.15 Katonazene. 22.30 Pertis Jenő és cigányzenekara. 22.45 Híres keringők. 23.25 Katonazene. 24. Hírek.

Budapest II: 17.15 Missziós üzenetek. 18.40 Mezőgazdasági fé. 19.05 Énekszámok. 19.20 Felolvasás. 20. Hírek. 20.10 Zongoraszmok. 20.40 A középkor zenéje (Előadás lemezekkel.)

VASÁRNAP, ÁPRILIS 19.

Bucuresti műsora lapzártáig nem érkezett meg.

Budapest I: 8. Hanglemezek. 8.45 Hírek. 9. Egyházi ének és szentbeszéd a görög katolikus templomból. 10. Egyházi ének és szentbeszéd a római katolikus templomból. 11.15 Evangélium istentisztelet. 12.15 Ifjúsági fé. 12.55 Országos vándorizmus a Kárpátján 1914-ben (Felolvasás.) 13.10 Székesfővárosi zenekar. 13.45 Hírek. 14. Hanglemezek. 15. Mezőgazdasági felolvasások. 15.45 Türogtató-negyves cimbalomkísérettel. 16.05 Háromszázezer könyv (Felolvasás.) 16.20 Solymossy Lajos jazz-zongoraszmái. 16.40 Simonffy Margit Arany János költeményeiből szaval. 17. Hírek. 17.20 Magyarnta-délután, közreműködik Utry Anna és László Imre, kíséri Oláh Kálmán cigányzenekara. 17.45 Divatos a vitamin (csevegés.) 18. Családi tanács (operett, szövegét Kotzebe nyomán írta Harsányi Zsolt.) 18.40 A vasárnap sportjából 19. Kivánsárhangverseny (közreműködik Ajtay Andor, Greguss Zoltán, Gyurkovics Mária, Kelly Anna, Kiss Manyi, Laurisin Lajos, Pethes Sándor, Tolnay Klári, Turav Ida, Weyand Tibor és különböző zenekarok.) 20.15 Hírek. 21.40 Hírek. 22.15 Szórakoztató zene. 23.25 Táncczene. 24. Hírek.

Budapest II: 11. Suki Tóni és cigányzenekara. 12.15 Székesfővárosi zenekar. 14.25 Verdi Aida című operája. 18. Magyarnta-délután. 18.20 A régi Nürnberg (Felolvasás.) 18.45 Zenekari művek. 19.15 Debreceni zongorahármas. (Csajkovszky A-moll zongorahármasa.) 20. Hírek. 20.20 Kincs Elek elbeszélése. 20.45 Művészletek.

Ügyeletes gyógyszerárak

Szombaton, április 18-án Timisoaran (Temesvárott) a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot: Belvárosban a Libertatii-téren levő Jahner K. gyógyszerár, Gyárvárosban a Badea Cartan-téren levő Maszalis gyógyszerár és a Stefan cel Mare-utcában levő Zeiner gyógyszerár, Erzsébetvárosban a Porumbescu-utcában levő Sárga-gyógyszerár, Józsefvárosban a General Dragalina-téren levő Csillag gyógyszerár, Mehalában a Corvin, Fratellian (Ujkisodán) a Panajoth és Freidorfon az Eremid gyógyszerár.

A Tímisoarai (temesvári) városi mozgalmi műsora		
CAPITOL Téves utakon Főszerepben Marianne Hoppe, Karl Ludwig Diehl, Paul Hartmann. Egy fiatal szép bárónő szerelme és boldogtalansága, akinek a sors fájdalmas csalódást okozott	THALIA Ragyogó kiállítású pompás film Tavaszi szellő Főszerepben Willy Fritsch és Adelheid Seek Képek és alakok az egykori, romantikus Berlin életéből.	APOLLO Kivételesen izgalmas cselekményű modern bűnügyi film „A rendőri rádió közli”... Főszerepben Lola Mathe és Jasper von Gertzen Egy nőt felakasztva találtak, a rendőri nyomozás egészen gyenge nyomon indult. A gyilkost mindenképpen meg kell találni...
A műsorok kezdete 3., 5., 7. és 9. órakor Vasár- és ünnepnap d. e. 11 órakor is		

UFA ÉS TOBIS FILMSLÁGEREK

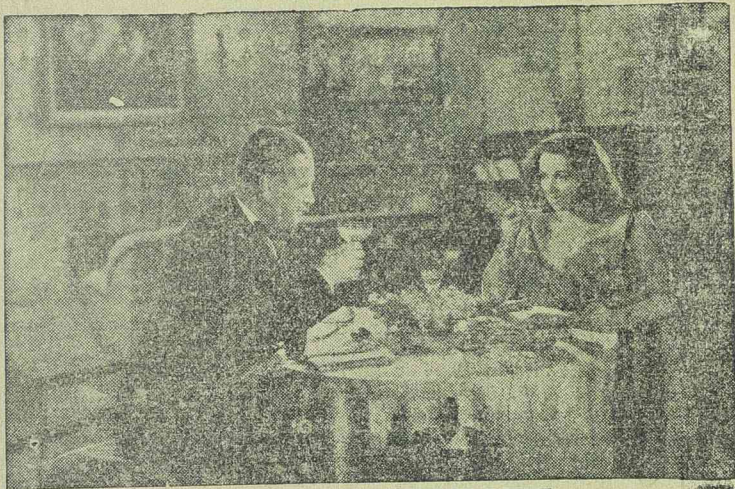
HAZATÉRÉS

Timisoaran (Temesvárott) is bemutatásra kerül a „nemzet filmje”, kitüntetést kapott magyar UFA-filmalkotás, amely a német hazafiasság himnusza és egyben megrázó története. A fékevesztett indiatok fergetege vonul végig ezen a filmen, helyenként olyan nyers elevénységgel, hogy szinte megfélemlítően hat, de ez maga a valóság, amelyben a volt Lengyelországban élő németeknek része volt. Tanulmány ez a film, része a mai történelemnek a maga szivbemarkoló és lélekemelő jeleneteivel.

A börtön ablakán benyult egy gépfegyver csöve. A börtönben, amelynek falairól csurog és egyre emelkedik a víz, megkínzott foglyok, nők, gyermekek, férfiak várják a halált. A térden felül emelkedő vízben a gyermekek sikoltása töri meg a csendet, amelyvel üldözőiknek válaszoltak. Ezek azt akarták látni, hogyan jajgatnak foglyaik a félelemtől. De ilyen kiáltás nem hallatszik és csak az ártatlanság hangja erősödik, amellyel igazságot és emberiséget követelnek. Az ablakban elhelyezett gépfegyver csöve egyre beljebb hatol és azután szórja a halált. A fal

alatt akkor hirtelen felhangzik egy fiatal munkás hangja. Hatalmas iramban ugorva, megragadja a fegyver áttüzesedő csövét és huzza-huzza lefelé. A vakmerő kísérlet sikerült, a fegyvert elnémította, de tenyere nyers hús lett, amelyből bőségesen csurog a vér...

Ime egy jelenet a sok közül, amelyek egymást hajszolják ebben a filmen. Külön kiemelkedik a hazatérés felejthetetlen szépsége. Amikor az üldöztekben elcsigázott, reményüket vesztett letört emberek előtt feleslén a haza, az ősi föld, ahova hazatérhetnek, azok az igazi könnyek teszik ragyogóvá ezt a hatalmas filmdrámát. Művészi élmény Uccyky Gustav mesteri rendezése, amely méltán kapta meg a nemzet filmje kitüntető jelzőt. Paula Wessely felejthetetlen alakítást nyújt a tanítónő szerepében. Peter Petersen, Hörbiger Attila, Carl Radatz, Otto Wernicke és a többiek is művészi munkát végeztek és olyan együttérzéssel játsszák szerepeiket, hogy ez is egyik titka a film nagy sikerének.

MURATI LILY és KARL LUDWIG DIEHL
a „Mi történt az éjszaka” című Tobis—Majestic-film egyik jelenetében

A ma történelme

A Szovjet elleni hadjárat című nagy PK-filmlet az UFA hozta forgalomba. A Szovjet elleni háború harcaterén készült nagyszabású riportfilm valóban napjaink harcát és küzdelmeit mutatja be és egy rész a ma történelméből. Ma még szólnak a fegyverek és zúgnak a repülőgépek a szovjet-harcateren, de az elmúlt hónapok eredményei és a front mai állása már biztosítékot nyújtanak a végső győzelemben való hitre. A nehezét már leküzdötte a bolsevizmus ellen harcoló Európa együttes hadserege, mert a németek oldalán ott barcol csaknem minden nemzet fia és önkéntese és Európa népei együtt fognak örülni az új Európa megszületésének és békéjének. Gépeztek és embermilliók háboruja ez a gigantikus küzdelem, amely a viaskodás méreteinek megfelelő széles skálában fogja majd örömeit osztogatni és ez az, ami a katonákat fűti és bizakodással tölti el. Az UFA operatőrjei nagy munkát végeztek és a „Szovjet elleni hadjárat” az elmúlt évek egyik legnagyobb szabású riportfilmje.

OSKAR SIMA
az „Eladott nagypapa” című Bavaria-filmben

Színésznők — színészek

EVA IMMERMANN

Drezdában született és egy magán színiiskolában folytatott tanulmányainak befejezése után Berlinben lépett először színpadra. Azután Morva-Osrauba, majd Aachenbe került. Froelich tanár egyik filmjében szerepelt először kisebb szerepben és első nagy szerepe Zarah Leander és Siegfried Bauer mellett a Diadal útj című filmben volt.

WERNER KRAUSS

a „maszkírozás művésze” nevet kapta, amióta a némafilm korában a dr. Calgariróról szóló filmben a varázsló orvos szerepében megjelent a vásznon. Az álarc mögött azonban mindig látható volt az emberi jellem, amelyet félelmetes természetességgel és alkalmazkodó képességgel személyesített meg. Legutóbbi szerepében, az Ég és föld között című filmben ismét nagy sikert aratott.

HILDE VON STOLZ

katonatiszt család gyermeke és Kolozsvárott született. Középiskolai és zeneiskolai tanulmányait szülővárosában folytatta. Szülei ellenezték azt a tervét, hogy színésznő legyen és ezért szülei tudta nélkül utazott Bécsbe, ahol sikerült bejutnia az egyik színházhoz. Lépésről-lépésre kiharcolta a színpadi sikert és végül a filmhez is került, ahol folytatja sikereinek sorozatát.

A GYUFA ÉS AZ ÖNGYUJTÓ

Joe Stöckel, az ismert filmrendező az „Eladott nagypapa” című filmjéhez keresett megfelelő helyet a külső felvételekhez. Az egyik faluban a kocsmasztalánál egy öreg gazdával került szembe, akivel elbeszélgetett. Az öreg beszélgetés közben megkérdezte a rendezőtől:

— Adhatna talán egy szál gyufát?
— Nem — válaszolta Stöckel, — de öngyujtóval szolgálhatok!

Az öreg ember bosszusan legyintett:
— Hát azzal csak nem piszkálhatom a fogamat?

Heli Finkenzeller és Albert Janscheck
a „Nászéjszaka” című UFA-film főszereplői

FILMHIREK

HEINRICH GEORGE NAGY SZEREPE

Európa egyik legnagyobb élő színésze Heinrich George, akit a közönség nagyrabecsül és ósan szeret. Az idei évadban négy nagy Heinrich George film készült. Első filmjében, a „Hűség” című UFA-filmben Georget mint pincért látjuk viszont. Boiv Géza, a világhírű magyar rendező legújabb filmje a nagy német színész az egyik szófiai kávéház gikus sorsu pincéret eleveníti meg. Carl Froesch professor „Ketten a sors ellen” című filmjében Hanckel földbirtokos szerepét játssza Hinrich George. Ebben az UFA-filmben Heinrich George partnere a Kivánsághangverseny főszereplője, Ilse Werner. E. W. Emo „Wien 1910” című UFA-Wien-filmjében a nagy német színész Lueger bécsi polgármester lenlábását, von Schönerer lovagot játssza. A W. 1910 három nagy sztárja: Rudolf Forster, Heinrich George és Li Dagover. S végül az „Andreas Scherter” című Tera-UFA-filmben a német Michelangelo hatalmas alakját eleveníti meg Heinrich George, ebben az évadban valóban a legváltozatosabb és nagyobb színészi feladatokat vállalta.

HEINZ RÜHMANN A REPÜLŐISKOLÁBAN

Talán kevesen tudják, hogy Heinz Rühmann nagyszerű komikus, képzett repülő. Amint hetek ezelőtt az UFA-filmekben láthattuk, Heinz Rühmann a háborúban is teljesített katonai szolgálatot repülőrepülő. Heinz Rühmann most „Igy is lehet repülni” című filmjében — annak ellenére, hogy ekkor a legkitünőbb repülőknak — repülni tanul. Elmondható, hogy a repülés nehéz tudományának a fittasából mennyi bonyoda om adódik az UFA-film vizsgálóknak.

BEMUTATJÁK A MOZIKÖZÖNSÉGNEK LILI MARLEENT...

Egész Európa ismeri és dölja a híres Lili Marleen-dalt, amelynek leghíresebb előadója Lili Andersen. A háború legnépszerűbb szonénekesnőjét és a világsikert aratott Lili Marleen-daltól-estére hallhatjuk a belgrádi rádióban. A belgrádi Lili-Marleen-énekesnő most filmen is megjelent. Lale Andersen az UFA nagy GPU-filmjében egy énekesnő szerepét játssza.

ERNST WALDOW

KÖZGAZDASÁG

Vetési statisztikát készít a földművelésügyi minisztérium

A földművelésügyi minisztérium a mezőgazdasági statisztikák nagy fontosságára való tekintettel az idén különös súlyt fektetett a vetési statisztikák elkészítésére és pontosságára.

A statisztikák foglalkoznak a kimutatások elkészítésével a községi hatóságok pedig elterően a múlt évben elégednek meg a gazdák által beadott nyilatkozatokkal, hanem bizonyos előre megállapított napon kiszállnak a helyszínre és ott ellenőrzik az adatok helyességét.

A községi vezetőségek utasítást kaptak, hogy a statisztikákban ne csak a különféle ültetvények mennyiségét tüntessék fel, hanem minden egyes termelőnek állásáról is számoljanak be.

A statisztika kiterjed a község valamennyi

lakosának művelhető földjére, amelynek alapját az adókönyvek és telekkönyv alkotja.

A minisztérium ezzel előzetes termésszámitásokat kíván végezni.

Az ipari növények termesztése ebben az évben kivételesen nagy lendületet vett.

Ez főleg a gyapot- és növényi olajhiánynak tulajdonítható. Az ország egyes vidékein, főleg a Kükkülő völgyében

hiány érezhető a szálak takarmányban,

amit a múlt szeptember és október hónapjai esőzések és árvizek okoztak. A széna kilogramja az egykori 1—2 leiről 10—14 leire emelkedett.

A MEZŐGAZDASÁGI BÉREK NÉGYEZER LEHG ADÓMENTESEK. A hivatalos lapban megjelent rendelettörvényvel 2000 leiről 4000 leire emelték a mezőgazdaság megszervezéséről szóló 1937 március 22-i törvény 141. szakaszában említett mezőgazdasági bérek adómentes minimumát.

Olasz lapok méltatása a milánói kiállítás román napjáról. Rómából jelenti a Rador: Az egész olasz sajtó részletes beszámolókat közöl a milánói kiállítás román napjáról és az olasz király és császár látogatásáról a kiállítás román csarnokában. A román pavilon volt az első a külföldi kiállítások csarnokai közül, melyet az olasz uralkodó meglátogatott, — hangsúlyozza a Messaggero, Popolo di Roma, Corriere della Sera és Giornale d'Italia.

Európai államközi egyezmény a mezőgazdaság növelésére. A német birodalom, Olaszország, Románia, Magyarország, Szlovákia, Dánia és Hollandia között egyezmény jött létre az állami javak közösségére vonatkozólag. Ennek célja, hogy az európai mezőgazdaság és kertgazdaság termelését fokozzák. Elsősorban is a megszállott keleti területeken a bőhozzamú földeket akarják az eddigénél jobban kihasználni.

Drágul az étel Amerikában. A washingtoni munkaügyi minisztérium által nyilvánosságra hozott nagykereskedelmi index pontosan megmutatja, hogy az Egyesült Államokban az utolsó évben mennyire megnövekedtek az életfenntartás költségei. Az indexszám az év március 3-án 169 volt a tavalyi 124 számmal szemben. Az élelmiszereknél a drágulás a jelenlegi 183-as indexszámmal a tavalyi 120-hoz képest még nyilvánvalóbb. Ezek mellett még tekintetbe kell venni, hogy ebben a számban nem szerepel az a hatalmas adóemelés, amelyet az amerikai lakosság Roosevelt háborúja folytán kénytelen elviselni.

KÖLESKÉSZLETEK BEJELENTESE. A hivatalos lapban megjelent a nemzetgazdasági minisztérium rendelete a köleskészletek bejelentéséről. A rendelet kimondja, hogy 1000 kilógramnál nagyobb, de 10.000 kilógramnál kisebb készlettel rendelkező termelők és más személyek az illetékes mezőgazdasági körzetnél (ocol agricol), míg a 10.000 kilógramot meghaladó készletek tulajdonosai a mezőgazdasági kamarához tartoznak benyújtani a bejelentést. Ez a kilógramon alól nem kell bejelentést tenni. A bejelentések benyújtásának határideje április 22-én jár le.

Németországból és Hollandiából szállítanak tonnyeszmént Ukrajnába. A háború folytán Ukrajna lóállománya érezhetően megfogyatkozott és különösen a ménék száma csökkent. Ennek oka az, hogy a bolsevisták elvitték a lovakat. A lóállomány fokozása érdekében szükségesnek mutatkozott a ménék számának növelése. Ebből a célból Németországból és Hollandiából visznek Ukrajnába apaállatokat. Eddig 364 tonnyeszmént vásároltak Ukrajna számára.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Szabadforgalmú devizák (90 százalékos felárral): Svájci frank 43.70—45.43, svéd korona 44.80—46.57. Kliring devizák: Drachma 1.21—1.22, német márka 59—60, török font 92—92, dinár 2.898—3.05, szlovák korona (38 százalékos felárral) 4.68—4.77, pengő 26.50—27, dán korona 30—30, finn márka 2.50—2.50, olasz lira 9.50—9.50, francia frank (38 százalékos felárral) 3.15—3.21, horvát kuna 2.95—3.

Határidő napló

APRILIS 19:

Ricinuszmag- és ricinusolajkészletek zárolás alól feloldása.

APRILIS 22:

Köleskészletek bejelentése ezer és tízezer kilógram között a mezőgazdasági körzetnél, ezen a mennyiségén felül a mezőgazdasági kamaránál.

APRILIS 26:

Kertészek képesítő vizsgája az erdélyi és olteniai jelöltek részére a timisoarai (temesvári) mezőgazdasági kamara helyiségében.

APRILIS 30:

Visszacsatolási kölcsönjegyzés lejár.

A mezőgazdaság szükségleteire eddig a napig importált dughagyma mentesül a tulajdonképpeni vámilletéktől.

Minden tisztán vasuti kocsiakomány napirtorgómag átadójának 16.000 lei prémiumot fizetnek. Gyapjagyűjtés befejeződik.

Az 1942—43. pénzügyi évre szóló adóvallomások benyújtásának utolsó napja.

Repülőbélyegeknek okmánybélyegre történő becserélése eddig a napig kérhető a helyi CAM lerakóktól.

SPORTTESEMÉNYEK

Tizennégy vidéki csapat április 26-án kezdi meg a Basarabia-Kupa döntő mérkőzéseit

A román labdarugó szövetség hétfői ülésén megállapította a Basarabia-kupa döntő küzdelmeinek sorrendjét és ugyanakkor kijelölte azokat a csapatokat is, amelyek ezeken a küzdelmeken résztvesznek. A szövetség tizenhat csapatot jelölt ki: Bucurestiből két vagy három csapat, míg Timisoara (Temesvár), Resita (Resica), Arad, Brad, Craiova, Turnu-Severin, Petritu, Petrosani (Petrozsény), Sibiu (Nagyszombat), Turda (Torda), Brasov (Brassó), Moreni, Braila és Galati egy-egy csapattal vesz részt. Elhatározta a szövetség azt is, hogy a vidéki csapatok április 26-án kezdik meg a döntő mérkőzéseket. A csapatok két meccset játszanak egymás ellen. Az április 26-iki mérkőzésnek tehát május 3-án lesz a visszavágó találkozója. A rendezés jogát sorshúzással döntik el. A szövetség döntése szerint április 26-án a következő csapatok kerülnek szembe egymással: a resitai (resicai) UDR és az aradi Gloria, a timisoarai (temes-

vári) Chinezul-CAMT és a bradi Mica, az FC Craiova és a petrosani (petrozsényi) Jiul, a turnuseverini CFR és a petritui Lonea, a sibui (nagyszombeni) Universitatea és a turdai (torda) Ariusul, a brasovi (brassói) ACFR és a moreni Astra, a CFR Braila és a galati Gloria-CFR. A Bucurestiből érkezett hírek szerint a Basarabia-kupa döntő küzdelmeiben. A bucaresti csapatok csak május 10. vagy 17-en kapcsolódnak a döntő küzdelmekbe.

Sport hírek mindenfelől

Angersban teniszverseny volt, melyen a „Lyoni varázsló”, Cochet Henrik is résztvett és valamennyi számban győzött. Az egyesben Cochet 10:8, 6:1 arányban verte Dessaint, a férripárosban Dessainttal 6:3, 5:7, 6:4 arányban győzte le a Jamain—Malosse-párt. A vegyespárosban pedig Seghers assz. nnyal 10:8, 6:2-re győztek a Mellerio—Jamain-pár felett.

Lanzi, az olasz középtávú futó katona, de mind szabad idejét az edzésre használja fel. A mostani edzéseinek főleg a kezdő sebességét akarja javítani és ez sikerül is, mert legutóbb 50 m-en 5.5 m-es időt ért el, ami legjobb olasz eredmény, amelyet eddig elértek, mindazonáltal nem csúcseredmény, mert ezen a távon nem tartanak nyilván csúcsokat.

Sport-Foto-Optic

A legelősből sportfotók és azok javítása

A. M. Müller-nél

Timisoara I., Str. Solderer 11

Fiók: IV., Bulev. Berthelot 10. Telefon 10-19

Apróhirdetések

FIGYELMEZTETÉS. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. Gyakran előfordul, hogy hirdetőink távbeszélőn adják fel apróhirdetéseiket. Tekintettel arra, hogy ilyen esetekben az apróhirdetések számlázása és a hirdetősi díj beszedése munkatöbblettel jár, a pénzbeszedő alkalmazása révén költségtöbblettel is jár, a nem a feladás alkalmával fizetett apróhirdetések díja a rendes díj kétszerese.

Alkalmazás

Irodakísaszonnyal nagy gyakorlattal, román, német levelezőt, vevők kiszolgálásában jártast, azonnalra felvesz Anton Braun hangszerület, Timisoara (Temesvár), I., Eugen de Savoya-utca 10. (947)

Női munkaeót német nyelvtudással irodába felvesz Jäger vaskereskedés, Timisoara (Temesvár), IV., Bulev. Caroli 36. (951)

Bejáró lakással, fizetéssel felvétetik. Timisoara (Temesvár), III., Nistrului-utca 26. szám. (Crucii-tér utolsó villamos megálló). (961)

Keresek házaspárt tanyára, kik fejai is tudnak, jó fizetéssel, komenciával vagy haszonrészesedéssel. Timisoara (Temesvár), III., Ulpia Traian-utca 38. (970)

Szobalányt, ki a főzésen kívül minden munka elvégzésére alkalmas, keresünk azonnali belépésre. Jelentkezni Panetaria si Libraria Universala s. a. (volt Galambos), Timisoara (Temesvár), V., Alexandri-utca 1. (958)

Bejáró szobalányt azonnalra keresek, rendszeres levő iratokkal. Timisoara (Temesvár), I., Bul. Diaconovici Loga 17. szám, ajtó 2. (3516)

Mindenos házmesterné, csak magános nő, fizetés, ételmezés, lakás, fűtés és világítás ellenében, magánháza azonnali felvétetik. Timisoara (Temesvár), III., Bul. Carol 21. (964)

Kifutó fiu azonnalra felvétetik. Lores Florica, Catedralai-tér 8, Arad. (2113)

Keresek sürgősen jó fizetéssel jó szabómunkásokat és gyakornokokat. Cím: Reclama hirdetőben. Arad, Eminescu-utca 8. (2111)

Megbízható nevelőnőt keresek félnapra 5 éves kislányhoz. Dick óraszüzet, Arad, Bratianu-utca 1. (2109)

Állást keres

Keresztény, művelt 36 éves magyar asszony, román, német nyelvtudással, 3 éves orvosi tanulmányal, állást keres gyógyszerterületen, orvos mellé aszisztenszónak, laboratoriumba, esetleg más állást. Timisoara (Temesvár), I., Sibiu-utca 1. szám, Varga. (962)

Járulékos, 24 éves, nő, keresztyény fűszerkereskedő, utazói, raktárnoki vagy bármilyen szakmájához tartozó állást keres. Rendes és megbízható. Cím a timisoarai (temesvári) kiadóban.

Lakás

Különbejáró utcai butorozott szoba a Mária-szobor közelében, esetleg konyha és fürdőszobahasználattal is, 2 személyre ágynemű nélkül május elsejére kiadó. Ajánlatok „Uri lakás” jelleg alatt a timisoarai (temesvári) kiadóba küldendők. (5081)

Elgáns, különbejáró szobámat kiadnám, fürdőszobahasználattal, vidéki vagy állandó lakónak, nem zónában. Timisoara (Temesvár), IV., Fröbl-utca 40. szám, ajtó 2. (969)

Belvárosban első emeleten keresek két szobát. Timisoara (Temesvár). Telefon 16-91. (916)

3 szobás

modern lakást keresek május 1-re. Bért előre fizetek, lelépést a lok. Telefon 30-34. Timisoara (Temesvár)

Garconlakást 1 vagy 2 szobásat, fürdőszobával magas bér mellett keresek. Ajánlatokat „Kisebbségi” jellegre Reclama hirdetőbe, Arad, Eminescu utca 8. szám. (2078)

Fratelián (Ujksodán) a villamosmegállóhoz közel, vagy az 5-ös villamos mentén, a Frateliába vezető utvonalon keresek két vagy háromszobás lakást, esetleg kiadó magánházzal. Közvetítők kizárva. Ajánlatokat „Pontos fizető” jellegre a timisoarai (temesvári) kiadóba kérek. (5078)

Butorozott szobát keres egyedülálló tisztviselő, lehetőleg az első kerületben. Ajánlatokat „Belváros” jellegre a timisoarai (temesvári) kiadóba kér. (5079)

Keresünk

Timisoarán (Temesváron) május elsejére 3-, 4- és 5-szobás lakásokat, — egyszobás és kétszobás összkomfortos, butorozott lakásokat, — május vagy június elsejére kiadó magánházzal, kerttel, vagy anélkül. Ajánlatokat „REKORD” jellegre a Déli Hírlap kiadóhivatalába kérünk.

Egy vagy kétszobás fürdőszobás lakást keresek, Traian-tér közelében, árja házban, Timisoara (Temesvár), II., Daciilor-utca 1. szám, I. em. ajtó 12. Telefon 27-43. (906)

Modern 2-3-4 szobás lakás kiadó, vagy cserélhető árja-házban, ugyancsak cserélhető családi házban is. Erdőkölöni Birold Commercial, Timisoara (Temesvár), I., Mercy-utca 4. szám, bejárat az utcáról. (963)

Május 1-re átadnám 2 szobás, modern garzon-lakásomat. Cím: Reclama hirdető irodában, Arad, Eminescu-utca 8. (2105)

2-3 szobás lakást keresek május 1-re. Ügynököt díjazok. Cimeket zivességből továbbít Mercedes Parfumeria, Arad, Lutheránus templommal szemben. (2091)

Keresek keresztény házbán

bármely városrészen
2 vagy 3 szobás

tiszta, tégementes lakást azonnal vagy április hó végére, fizetek előre, ügynökök díjazva zónaengedélyem is van. Cím: Gerő Miklós, Timisoara (Temesvár), I., Libertatii-tér 4. Telefon 13 87

Keresek bérbé 2 szoba konyhás, fürdőszobás lakást. Cím: Ing. Mihaiescu, Arad, CFR igazgatósági palota, 15-ös szoba, II. emelet. (2082)

Elcserélném Józsefvárosban, nem zónában, keresztény házbán levő 2 szobás lakásomat egy Belvárosban, vagy közelében levő 2 szobás modern lakással, lehet zóna is. Cím a timisoarai (temesvári) kiadóban. (965)

**HÁZAK
FÜLDÉK
SZÖLÖK
MALMOK
TELKEK**

**FELADÁS/
VÉTELE
CSERÉJE**

minden árfokozatban
HATSZEK ÜGYNÖKSÉG

Arad-Pul. Caroli 17 (volt 46)
Telefon 16-95

Adás-vétel

Veszek Hanomag- vagy Fordson-traktort, jó állapotban. Ajánlatot gyártási év és ármegjelöléssel kérem Nagy Adalbert. Ighin, jud. Arad címre küldeni. (917)

Állami sorsjegyet az első osztályra már kaphat 300 leirt a közismert szerencsés számokkal rendelkező Joticoia trafikban, IV. Timisoara (Temesvár) Bratianu-utca 15. Diszkrét kezelés. (3477)

Ébédők, hálószobák, kombinált szekrény, matracok, ottománok, Thonet-székek, varrógépek, konyhabutorok, egyes ágyak, szekrények, kombinált szekrények olcsón, kasszák és irodaberendezések stb. olcsón a phatők Blidariunál, Timisoara (Temesvár) IV. kerület, Külti-tér 2. szám alatt, az udvarban. Megvételre keresünk sürgősen teljes lakásberendezéseket, szőnyegeket, varrógépeket stb. Magas árat fizetünk (3474)

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és varrógépeket, hálószoba-, ebédlő- és szalonbutorokat, csillárokat, festményeket, tekaméket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és disztárgyak nagy választékban. Vesznük megbízóink részéről teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Zálogrédilaját meghosszabbítjuk. Futárunk hetenként kétszer megy Timisoara (Temesvár)ra. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota). Telefon: 13-75. (4028)

Zongora (Polony gyártmányú) olcsón eladó. Megbízom Blidariu, Timisoara (Temesvár) III., Külti-tér 2. (880)

ZEISS ponttal szemüvegek Reiner optikai szaküzletében, Aradon a Városi színház mögött. (961)

Egy modern fehér gyermekkosci jó állapotban olcsó áron eladó. Timisoara (Temesvár), III., Ion Vasii-utca 30. (948)

Iris petróleumkályhat megvételre keres a Foto Studio Engel, Timisoara (Temesvár), I., Piata Libertatii 4. Telefon 34-30. (5080)

Eladó 3 drb. 18-as vastravers, 4,40 cm. hosszú. Gelz Georg, Lipova (Lippa), 414. szám. (2072)

Modern ház 4 millió leirt eladó. Megtekinthető délután 4-7 óra között. Timisoara (Temesvár), III., Cip. Porumbescu-utca 93. (943)

Magánházzal megvételre vagy bérbé keresek azonnalra, vagy május elsejére, Timisoaran (Temesvárott). Lehet Mehalában vagy Fratelián is. Ajánlatokat „Magyar család” jellegre a timisoarai (temesvári) kiadóba kérek. (5077)

S H. P. Hoffer cséplő, eredeti magánjáró, külön is eladó. Erdőkölöni: Timisoara (Temesvár), III., Brancoveanu-utca 43. Gacsó. (945)

Eladó Singer varrógép, permetező, fürdőkád, konyhabutor, ottomán, hosszú vastag kötél. Timisoara (Temesvár), IV., Fröbl-utca 36, II. em. ajtó 25. (3514)

Kolozsvári 6.000.000 lei értékű házamat elcserélném Timisoaran (Temesvárott) levő házsal, esetleg eladnám. Informatorul biroú de ziare, Timisoara (Temesvár), I., Lonovici-utca 2. sz. (5083)

Gázreszt, vaskaput, tyukketrecet megvételre keresünk. Timisoara (Temesvár), I., Regina Maria-ut 10, II. em. ajtó 6. (960)

Irógépet, hordozható, kifogástalan állapotban, megvételre keresünk. Favorit boyvállalat, Timisoara (Temesvár), I., Gen. Praporgescu-utca 2. szám. (959)

Berlandieri R para Kuber 5 BB.

gyökeres alanyvesszőt
ajánlunk olcsó áron.

Ambrosi-Fischer és Tsai

AIUD, Jud. Alba

Dupla ágytakaró és milió, mindkettő fehér, egészen új, gyönyörű himzés, ugyszintén 5 m. rollógradli eladó. Deklóni Timisoara (Temesvár), II. August-utca 17. szám, trafik. (91)

Gázreszt, két karikás, használt, megvételre kerestetik. Ajánlatokat „Reza” jellegre a timisoarai (temesvári) kiadóba kérek. (916)

Egy jókarban lévő ebédlő eladó. Megtekinthető d. u. 2 és 3 között, Arad, Coanda-utca 17. (2112)

Alag használt „Maxpiy”-rakett és rövid bécsi zongora eladó. Cím: Reclama hirdetőben, Arad, Eminescu-utca 8. (2113)

Sehol nem vehet elegáns modelkalapot szerényebb áron mint

Weinbergerné Donáta Elza kalapüzlete

Arad, Str. Metianu 15. sz. alatt
Alakítások precizen, fűzők rendelésre ugyanott.

Kitűnő podgoriai bor literje Lei 90 Arad, Gr. Comsa-u. 34. (Ioan Calv) (2114)

Különféle

Műstoppolást szépen, megbízhatóan nálunk. Arad, Avram Iancu-tér 2, fcsón jobbra. (2115)

Négy szobás magánháza

Timisoara (Temesvár) III., kerületben zónában május 15-re vagy június 1-re cserélhető 3-4 szobás modern lakással (nában is) vagy utóbbi lakást csere nélkül kibérelném. Ajánl tokat „Sü gős intézés” jellegre a timisoarai (temesvári) kiadóban kérem leadni

Házát cserélek Magyarországra triálókkal vagy repatriáltakkal. Árülbeül 2.000.000 lei értékű ház Maren (Szatmáron) van. Részajánlatokat Filip Mária Sibiu (Názeben), Vulturilor-utca 26. szárnkérünk. (3116)

Ghiroda község határában bérbé egy 18 kat. holdas birtok házzal, 3 tékkel, holt és élő leltárral. Telefon 44-97. Timisoara (Temesvár). (2117)

Háztulajdonosok

A lakbérlemelésre vonatkozó egyértékesítések a lakók számára irodán tagjaink rendelkezésére állanak.

Háztulajdonosok Egyesülete, Timisoara (Temesvár), I., Palanca

üzletelhelyiség külön raktárral (volt Pascu) Timisoara (Temesvár), Traian-tér 1. alatt, azonnal kiadóvebet a háztulajdonosnál.

Felkérem azt az illetőt, aki a vasárnap délután öt órai előadás után az emet megtalálta jutalom ellenében a Reclama hirdetőirodában, Arad, nescu-utca 8. (917)